

SZERKESZTOI IRODA:

Belkőzpütea 21. szám. (Postaépület) hová a lap szellemi részét illető közlemények érzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékre postán, vagy helyben házhoz hozva

Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt. Félévre 8 frt. Egy hónapra 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnep napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ES TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 83. szám.

HIRDETESI DÍJAK

Egy ccentimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvényben részeseimnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 80 kr.

Nyilttéri cikkek

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék” perselye.

(1886. április óta)

Az erdélyi Kultúregyletnek:

Filléres gyűjtés:

Magyary Gézáné urasszony	4 frt — kr.
Schemel Samuné urasszony	4 frt — kr.
Kolozsvár	4 frt — kr.
Lánghard Frigyesné urasszony	4 frt — kr.
Kolozsvár	4 frt — kr.
Keresztény Imréné urasszony	3 frt 66 kr.
Kolozsvár	3 frt 66 kr.

Összeg: 15 frt 66 kr.

Ehez adva az eddigi kimutató: 4709 frt 40 kr.

Együtt: 4725 frt 06 kr.

Ertesítés.

Valahányszor ország képviselői kötelességeimnek kellett teljesítenem, mindannyiszor éreznem kellett, hogy az „Ellenzék”-nél egy a vezető, mint a felelősség hűgagos. Nem munkatársaimat vádolom ezzel, kikben távollétem alatt a munkaszeretet és írói ambíció mindig fokozott mértékben nyilvánult, hanem vádolom magamat, mert nem kellett volna gondoskodni valakiről, a ki, mikor másé, személyemet és állásomat minden tekintetben helyettesítse. Azonban olyan férfi, a ki ezen igazságot vállalkozik s azt be is töltse, nem minden esetben lehet találni. Így töltök el évek, s ezen idő meggyőzött arról, hogy mindent megnyertem, ha az „Ellenzék” meléi segédszerkesztőnek Magyary Mihály barátomat megnyerhetem. Az ő elvállalását, tapintatát és buzgósságát hat évi együttműködés tette rám és az „Ellenzék”-re nézve becsessé. Most végre szíves volt elhatározni, hogy átvállalja azon tenni valót, mely egy segédszerkesztőt megillet. Ezen elhatározás engem meggyőzt, mert általa megkönnyült az olvasó iránt mindig nyíltan érzett kötelességem.

Kolozsvárt, 1887. nov. 30-án.

Bartha Miklós

az Ellenzék szerkesztője.

Küzdelem a dohányért.

Heves viaskodás foly a magyar képviselőházban a dohánykérdés felett. Tisza Kálmán úgy véli, hogy a dohánymonopolium pénzügyi előnyeinek teljesebb kihasználása mellett olyan jövedelmek biztosíthatók az állam részére, melyekkel az államháztartás pénzügyi javulása bizonyos részben elérhető. E szempontból tekintve a dolgot, készített egy rosszul toldozott törvényjavaslatot, melyben egyedül a finansziális szempont a mérvadó. Azal épinséggel nem törődik, hogy a mennyire e törvény némileg előmozdítja a finansziális javulás ügyét, épp annyi ártalmára van a gazdasági érdekeknek, melyek pedig e kérdésben nagyon is megszívlelendők. Az a javaslat, melyet most tárgyal a képviselőház, a termelők érdekeit teljesen kiszolgáltatja a fináncz gazdálkodásnak csak azon indokból,

mert az államháztartás pénzügyi egyensúlyának javulása megköveteli a jövedelmek fokozását.

Hogy aztán ezekkel szemben megnyit árt a gazdasági érdekeknek — azzal ugyan sem Tisza Kálmán, sem pártja nem szokott törődni.

Hiába áll sikra Neppel Ferencz, a kormánypárt tagja, s a dohánytermelés terén elismert szakember, hogy az a törvényjavaslat rossz, s épen azt az érdeket kockáztatja legfőképp, a melynek előmozdítását kellene célba vennie — mind nem használ semmit. Tisza nem törődik egyébbel, csak hogy e halva született javaslata által néhány százezer forint jövedelmet takaríthasson meg az állam részére.

Mert miről is van tulajdonképen szó e törvényben?

Arról, hogy az egyes polgárok tulajdon és szabad rendelkezési joga elkoroztassék az állam javára, s hogy a dohánytermelés, mely 1867-ik évig szabad volt, ma sokkal érzékenyebben korlátozassék, mint ezelőtt bármikor.

A mezőgazdaság legjelentékenyebb érdekeivel függ össze a dohánytermelés szabadalma, vagy korlátozása. Egy olyan törvényről tehát, mely ezen érdekek rendezését veszi célba, első feltétel volna annak a szempontnak mérlegelése, hogy a pénzügyi előnyök kihasználása miként hozható összefüggésbe a gazdasági érdekek szolgálataival.

Ezt a feltételt a tárgyalás alatt álló javaslat teljesen figyelmen kívül hagyja, nemcsak, de az eddigi törvényektől eltérőleg oly megszorításokat tartalmaz, melyek egyenesen megszüntetik a dohánytermelés lehetőségét sok ezer olyan kis gazdára nézve, a kik eddig a gazdálkodás ezen ágában némi jövedelemforrást tudtak maguk részére biztosítani.

Helfy Ignác tartalmaz beszédében alaposan fejtegette azon érveket, melyek a kormányjavaslat rendelkezéseiben épen ama tévedéseket világítják meg, melyek alapján értékelenné tezik a javaslatot. Helfy kimutatta, hogy első kötelesség lett volna a dohányjövődék és a mezőgazdasági érdekek összeegyeztetését venni célba, nem pedig a fiskális szempontot tenni uralkodóvá, a mely egyenesen a gazdasági érdekeket veszélyezteti. Országunk mezőgazdasága az utóbbi évtizedben egyik válságából a másikba jutott. Ez az új javaslat e tényezővel épen nem számol s a régi bajok nyakára újakat növel.

A helyett hogy a gazdaság egyes termelési ágait előmozdítaná — megapaszítja a kisebb gazdák jövedelmi forrásait, s ezzel új válságot idéz fel a régiék nyomában. Holott igen könnyen átlátható lehetett, hogy a dohánytermelés nagyobb szabaddá tétele által — ha a külföldi piacok meghódítása is megkísérletik — pénzügyi előnyök is jobban biztosíthatók lehetnek volna.

De különösen az a rendelkezése a javaslatnak, mely a csempészet megakadályozására vonatkozik — nemcsak a termelők nézvé idéz fel nagyobb anyagi károkat, hanem olyan rendszert honosít meg, a mely bizonyos fokig az erkölcsi tekinteteket is súlyosan érinti.

Egy egész hivatali apparátust kém-szolgálata kényszerít, s ez által a termelőket beláthatatlan zaklatásoknak teszi ki, úgy hogy a legtöbbnek elmegy a kedve e gazdasági ág művelésétől. Hát az kétségtelen, hogy a csempészetet meg kell akadályozni, de másfelől az is bizonyos, hogy a csempészet ellen nem ily rendszerrel kell megvédeni az állam érdekeit, hanem mint Helfy is mondta, a csempészet szükségességét kell mennél szűkebb körre szorítani.

Hogy az általánosságban is hibás javaslat részletes tárgyalás alapjául elfogadtatik az előrelátható s most csak az a kérdés, hogy a részletekben fog-e tenni Tisza engedményeket a termelők javára.

Politikai hírek.

A karczagi képviselőválasztás határideje december 12. napjára tűzetett ki. Két szavazatszedő küldöttség alakítottat. Választási elnök, egyszersmind az első szavazatszedő küldöttség elnöke Medgyesi Zsigmond, helyettese Helmeczy Béla. A második szavazatszedő küldöttség elnöke Boleman Lajos, helyettese Kuliffay Károly.

A magyar fegyvergyár tárgyában Minus igazgató, mint a bécsi unio-bank képviselője és a honvédelmi miniszter közti tárgyalások a legközelebbi napokban fejezők be. A minisztertanács szombatn foglalkozott ezzel az ügygel. A magyar fegyver- és löszergyár részvénytársaság december közepén alakul meg. Addig az igazgatóság összeállítására vonatkozó személyi kérdéseket intézik el. Annyi bizonyos, hogy a szakeletemt Glyczy altábornagy, Zimmermann igazgató, Löwe berlini gyáros és Noth gyáros a Vogel és Noth cég társa fogják képezni; ezenkívül az unio-bank néhány tagja és néhány képviselő lesz az igazgatóságban.

Posta- és táviró egyezmény. Az Ausztria és Magyarország közti megnyitandó posta- és táviró egyezmény ügyében az osztrák és a magyar kormányok megbízottjai közt Budapesten tíz nap óta folytatott tárgyalások hétón befejeztettek. E tárgyalások eredményeül jelezhetjük, hogy a két kormány jóváhagyásának fenntartásával az 1868-diki egyezmény alapján új terjedelmes konvenczió köttetett, mely tekintetbe veszi a posta- és táviróügy azon idő óta bekövetkezett fejlődését s számos oly részlet rendezésére is kiterjed, melyet az eddigi egyezmény nem érintett. Az új egyezmény 1888-évi január 1-től kezdve tíz évre kötött meg.

A képviselőházról.

Budapest, nov. 29.

A ház mai ülésén az elnök néhány bejelentése után a dohányjövődéki törvények és törvényesített szabályok némely intézkedéseinek módosításáról szóló törvényjavaslat folytatódó tárgyalásánál elsőnek

Orbán Balázs szólalt fel. Erős szavakkal kifogásolja a javaslatot, mely nemcsak fentartja Ausztriával a dohánymonopoliumot, de súlyosbítja annak határozatait. Ez a javaslat egyrészt ki fogja zárni a kis- és középbirtokosokat a termelésből, másrészt pedig oly erkölcsitelen kímkedési rendszert involvál, melyet eléggé elítéltem nem lehet. Szerinte ez a javaslat akkor, midőn a semmi beföldi csempészet ellen oly szigorú eszközököt léptet életbe, a legnagyobb csempész: Ausztria ellen semmiféle intézkedést sem tartalmaz. Pedig ez az igazi veszedelem.

Szólv ezután foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy honnan van Ausztriának, a dohányt nem termelő országnak, oly nagy jövedelme a dohányjövődékből, míg nálunk oly szigorításra volna szükség. Kifejté, hogy a legnagyobb apparátus sem fogja ezt a a javaslatot igazában foganatosíthatni addig, míg a kormány „dohány helyett” ganejt ad a jó magyar népnek. Csökkenti fogja a javaslat a dohánytermelők számát, csökkenti az állam jövedelmét s csak kettőt fog növelni: a csempészetet és az elkeseredést. Ez lesz eredménye szerinte a szőnyegen levő javaslatnak. S azért nem is fogadhatja azt el, hanem hozzájárul a Helfy Ignácra által tegnap benyújtott ellenindítványhoz. (Helyeslés a szűksőbalon.)

Wekerle Sándor pénzügyminiszteri államtitkár nem kíván a javaslat mellett újabb indokokat felhozni, mert meg van róla győződve, hogy ez fölösleges. Felszólalásának csak két célja van: kimutatni, hogy egy a Helfy, mint a Gulner határozati javaslata nem eredményezné a kitűzött célt, sőt a Helfy közgazdasági szempontból határozottan fokozná a veszélyt. Külön veszi ezután a két határozati javaslatot s első sorban a Helfy, illetve a függetlenségi párt javaslatával foglalkozik, pénzügyi szempontból támadván meg azt. Ugy véli, hogy ezt a javaslatot úgy kellene a közönség elé állítani: A monopolium mellett fizetni fogtok még háromféle adót s azonkívül a hiányzó s most már fokozni szándékolt fedezetet más uton fogjuk kifacsarni belőle.

Mert — szerinte — ezt jelenti a Helfy javaslata, mely midőn a monopolium mellett meg akarja adoztatni a termelést, meg akarja adoztatni a dohányzókat és meg a dohány elárúsítókat is, e három direkt adóval is csak annyi jövedelmet eredményezne

mint a nagyszámu cselédség is. Minden egyes urnak vagy minden egyes hölgynek megvan a maga inasa vagy szobaleánya. Az inasnak tulajdonképen semmi más dolga, mint hogy lehuzza ura csizmáját s a szobalánynak, hogy egészen kis palackban vizet hord asszonyának. Az urilak cselédségének viszont megvan a maga cselédsége, mely paraszt gyermekökből s jobbára cigányokból áll. És mindezek az emberek torkig laknak és renyhélkednek az egész nap.

Kávé után villásreggeli következik s aztán délután 1 órakor nagy ebéd 8—10. félre étellel, délután öt órakor oszonna (kávé, tej, gyümölcs, pechenye stb.) és esti 9 órakor nagy vacsora négy-, ötfélével. Az alatt, míg nem esznek, az urak és éltesebb hölgyek kártyáznak, amazok hazardjátékokat, a nők l'hommebrt vagy whistet. A fiatalság pedig tánczol és nevet olyan hangosan, hogy az ablaktáblák reszketnek bele.

A nők illéssel öltözködnek, egy pár divattal azonban hátra vannak.

De legborzasztóbb volt reám nézve, míg hozzá nem szoktam, az itteni évmód. A férfiak főnökk tartanak kezökben kést és villát, bepizkolják az asztalkendőket, csámcsognak, tele szájjal isznak stb. Oly látvány ez, mely a legbátrabb angol nőt is okvetlenül visszariasztja az itt lakástól. A nők is elég illetlenül esznek a gyakrabban használják ujjaikat mint az evőeszköz.

A magyar nők azonban általában véve műveltebbek mint a férfiak.

A nemes asszony, mint övegy sajátá-gos tüneménye a nővilágnak; férfias erély-

a legjobb esetben, hogy a mai jövedelemmel szemben is 6—6 és fél millió csökkenés mutatkoznék, melyet természetesen más uton kellene pótolni, még pedig fokozottabb mérvben.

A Gulner által benyújtott határozati javaslatra áttérve konstátálja első sorban, hogy az a javaslat a Helfyével szemben egy pontra nézve éles ellentétben áll. Mig Helfy megakartja adoztatni a dohányelárusítókat, addig Gulner még jutalékok kíván nékiek adatni. Csakhogy itt Gulner szóló szerint: olyat kíván, a mi már rég meg van. A trafikok átlag 10 százaléknyi pótlékok kapnak: (Gulner: De fizetnek érte licen-ziót!) fizetnek, de maga a kormány már akart ezen oly módon változtatni, hogy a licenzozia megszüntettétné, kisebb perczent adassék a trafikosoknak. Amde a nagytőzsdék szempontjából az elszámolás oly nehézségei merültek volna fel, hogy a tervvel fel kellett hagyni.

Gulner javaslata különben több oly pontot tartalmaz, melyek a miniszterelnök tegnapi felszólalásai után tárgytalanokká váltak; egyéb pontjai pedig oly természetűek, melyek itt a vita során is meg lesznek beszélhetők. Nem látja be tehát, hogy mért kellene a bizottság javaslatát még egyszerű visszahadni ugyanannak a bizottságnak, mely már egyszer egész lelkiismeretesen meghányta-vetette azt. Inkább értem azt, amit Neppel képviselő ajánlott, hogy t. i. a javaslat egy ad hoc szakbizottsághoz utasíttassék. (Helyeslés a kormánypárton.)

Szadoszky József a dohánytermelés és a dohánykivitel mai rendszerével foglalkozik, kimutatni igyekezőn, hogy ez a rendszer csak a termelők érdekeit sérti. Mint-hogy a kormányjavaslat ezen az igazgatalanságon nem segít, nem is fogadhatja azt el, hanem pártolja a Helfy határozati javaslatát.

Pétrieh Ferencz azt mutatja ki, hogy ez a javaslat nem a csempészetet fogja elfojtani, hanem a kiszáradást fogja a termelésből kiszorítani. A csempészetet, mely tényleg nagy, maga az állam provokálja, midőn nem produkál jó minőségű dohányt. Csak a zaklatást, a finánczok jövedelmét és az erkölcsitleneséget fogja e javaslat szaporítani s ezért nem fogadhatja el. A Helfy javaslatához járul.

Álmassy Sándor a beváltó hivatalok igazgatalanságaira utal, melyek a termelők kedvét elölék. A csempészetéről szólva megjegyzi, hogy míg a magyar dohány-csempészet ellen oly szigorú intézkedéseket akarnak életbe léptetni, addig az osztrák szivarokat csempészik Magyarországon mindenfelé; s ezt nem akadályozzák meg, mert a miniszterek maguk is csempésztett osztrák szivarokat szívnak. (Zaj.) Helfy határozati javaslatát pártolja.

Dessouffy Aurél gr. szólalt fel ezután. Tisza K. min. elnök, pénzügymin. a vitában résztvevők beszédeire tesz megjegyzéseket. Különösen védi a csempészet ellen kiltátsba helyezett intézkedéseket és kijelenti, hogy azokat egész eréllyel fogja végrehajtani. Helfy indítványát a termelők érdekeivel ellenkezőleg tartja. Ha az indítvány valósulna, a termelők nagy része tönkre menne; megengedi, hogy bizonyos elite megmaradna, de a helyes nemzetgazdasági ér-

lyel védi családjának jogait és érdekeit; férfi gyanánt intézkedik mindenben, anélkül, hogy azért megtagadná nőfességét. A magyar nők előkelőbbek és bájosabbak mint a németek.

II.

Kolozsvár 1845. július.

A magyar társadalom főfeszében vagyok. Egyelőre két szóval lefestem előttd e különös város típusát. Nagy falragaszok hirdették tegnap, hogy este Schodel asszony éneklie a „Normá-t. Rokonom meghitt páholyába, megjegyezvén, hogy még több barátja jó a páholyba, a kinek nem jut ülhely, maradjon állva.

Epen felöltöztem és a színházba akartam már menni, midőn az ablakból egy pillantást vetettem a fútozóra. A vér megfagyott eremben. Egy bivalycsorda (itt iszszak a bivalytejet) nyargalt végig a fútozán; mindenik bivaly megállott a maga kapuja előtt; egy-azonban neki vadult s alá s fel nyargalászott. Én előhívtam barátóimot s láttuk, amint egy fiatal ur egy kapu alá menekült a vad állat elől. „Pfiu! — kiáltá egyik barátóm, — hogy lehet egy férfi olyan gyáva s megszálad egy bivaly elől!” Végre eltűnt a vadállat s mi színházba mentünk.

Alig fordultunk be a fútoza sarkán, egy csűrbe disznó jött velünk szembe. Ezek az állatok szintén h zafelét tartottak s futokban olyan port vertek, hogy nem lehetett látni s orrukat és szemeinket zsebkendővel kellett védelmeznünk. Az én társaságom hangosan kacagott kétségbeesé-

dekekkel ellenkezőnek tartja a termelők nagy tömegének tönkremenését előmozdítani. Végül arra utal, hogy Helfy indíványai a leghelettebb adnak, a fejadónak emelése óhajná a t. j. javaslat elfogadását. (Élénk helyeslés jobb felől).

Madarász József a min. elnök ellenvetés-i dacára is erköltszónak mondja a javaslat által involváló kényszeri rendszert s károsnak a monopoliomot. Ezért nem is fogadják el a javaslatot, hanem csatlakozik a Helfy által benyújtott határozati javaslatához.

Szendrey Gergely általánosításként elítéli a javaslatot, melynek benyújtásánál pusztán fiskális érdekek működtek. Egy új javaslat kidolgozását sürgeti, mely helyesebb alapokon nyugodnék.

A zárbeszédet holnap tartják meg.

Helfy a dohánymonopoliumról.

Helfy Ignác a képviselőház heféül-én hosszabb és nagy szakismeretéről tanuszkodó beszédet tartott a dohányjavaslat tárgyában. Beszédé vége az fejtgette, minő absurdum a kulturális jogokban a dohánytermelést kormányi engedéllyel tenni függővé.

Beszédét a tárgyan így folytatja:

En az a nemzetgazdasági képtelenség tartom és olyannak, a mely nem is mulhatlan szükséges arra, hogy a dohánymonopolium az állam kezében maradván, egy igen fontos jövedelmi forrását képezze. En azt hiszem, hogy van mód arra, hogy önjuk meg az államkincstár érdekét, sőt, hogy módot nyujtsunk arra, hogy időjárta a dohányjövédék még inkább emelkedjék, szaporodjék, a nélkül, hogy a mezőgazdaságnak arson, anélkül, hogy a termelést sújtja, anélkül, hogy azt teljesen a kormány önkényének alávetessük.

Eggedjék meg, hogy ezt az eszmét röviden kifejezem. (Halljuk! Halljuk!) En azt hiszem, hogy ha kimondanók azt, hogy az állami monopoliom szorítások kizárólag magára arra, a mi valóban alkalmas fogyasztási adócikk, — egyiktik sem tagadja, hogy a dohány egyike a legalkalmasabb, legintimebb adóbóljokoknak, ezt készséggel beismernék — szorítások az állami monopoliom kizárólag a fogyasztás kezelésére, vagyis a gyártásra és a gyártmányok áruba hozásására. A termelés maga s a nyers dohánynyal való kereskedés teljesen szabadba tétessek. Gondoskodni kell tehát pótlásáról azon hiánynak, mely a szabad termelés, a szabad kereskedés által a jövedékben be fog állani. En azt hiszem, hogy ezt lehetne más fogyasztási nemekkel pótolni, olyanokkal, melyek nem érintik, nem sújtják, nem teszik tönkre magát a mezőgazdaságot. Így például az igazságonak találnám abban az esetben, ha a termelés és kereskedés szabadba tétenék, hogy hozassék be egy dohánytermelési adó. Természetesen, miután mi nálunk a földadó ugy is elég nagy, tehát egy igen mérsékelt dohánytermelési adó.

Igazságosnak találnám, hogy sujtassék maga a fogyasztás. Hozassék be egy dohányfogyasztási, vagyis dohányzási adó. — Azt fogják mondani, hogy azt nehéz lesz kideríteni, nehézséggel jár. Sem a kivétel, sem a beszéd nem jár valami nagyobb nehézséggel, mint bármely más új adónemnek bevezetése. Ha a kormány kivétel a megvárás és a törvénykezési joggal felruházott városokra, a megyék pedig a községekre — ott nagyon jól tudják, ki dohányzik, ki nem — a hivatott összeget ez arányban felosztanak és az adóbevételüket sem kellene szaporítani, vagy valami nagyobb munkával terhelni, mert az adókönyvekbe mindenki adója be lévő írva, ahhoz

egyszerűen hozzáadnák 1 vagy 1 és fél forintot, s ezzel a kivétel készen volna.

Meg vagyok győződve, hogy minden dohányzó sokkal szívesebben megfizeti ezt az évi adót, semhogy oly zaklatásoknak legyenek kitéve, mint a minöket a törvényjavaslat akar meghonosítani.

Magyarországon van 16 éven felüli férfi 4 976 602. Azt hiszem, nem tévedek ha felteszem, hogy Magyarországon férfi lakosságának 2/3-a dohányos, tehát lenne 3 357 735 dohányos ember Magyarországon. Ha fejenként csak 1 frtot számítok is, már akkor is jó nagy jövedelem áll elő. Már pedig én azt hiszem, hogy kategóriák szerint lehetne a dohányokat beosztani úgy, a falusi nép kevesebbet fizetne, a városi nép meg, a mely drágább, finomabb dohányt és szivarokat szí, am fizessen valamivel többet. Ez már két forrás, a mit csak példaképpen hoztam fel.

De van egy harmadik forrás is: az elárúsítás, mert teljesen a kormány számára tartanám fenn a gyártmányoknak — egy a bel-mint a külföldi gyártmányoknak — elárúsítását. A ki ebből kenyérkeresetet csinál magának, fizessen bizonyos adót az elárúsítás után, vagy akár dohánytörsi adót, ennek alapjául egy bizonyos tisztá jövedelem felvéve. Hiszen Magyarországon ez idő szerint van több, mint 40 ezer apró tőzs és van körülbelül 400 nagy tőzs.

Nem mondom, hogy épen ezeket kell kombinációba venni, s hogy ezek magukban elégségesek a javaslatban felvett jövedelem pótlására. Szívesen elfogadok e téren módosítás, vagy akár új forrásokat, ha ilyeneket tud valaki kimutatni. En feladatomban csak annak bebizonyítását tekintem, hogy nagyon is bajos és nehéz összeegyeztetni két dolgot, mely ez idő szerint merő ellentétben áll egymással, t. i. az ország pénzügyi helyzetét, mely okvetlenül orvoslást követel egyfelől és más felől mezőgazdaságunknak válsággal küzdő állapotát, mely szintén okvetlenül orvoslást és támogatást kíván, nem pedig megszorítást, nem pedig állapotának súlyosbítását.

A mi indítványunk az az az előnye is van, hogy az rögtön, abban a perzben, a melyben a törvényhozás hozzájárul, keresztülvihető és semmiképpen sem ütközik bele az Ausztriával megállapított egyezménybe. Ausztriának ehhez semmi köze, ez tisztán és teljesen Magyarország belügye; mert a mennyiben a gyártmányok egyformaságára nézve kötelező szabályzat van felállítva a két állam között, ezt a jövőre is fel lehet tartani.

A mi pedig azt a netán felmerülhető aggodalmat illeti, hogy a kormány akkor kiadja kezéből a termelést és kereskedést, hogy nem gondoskodhatnék oly biztosan a nyers anyagról, mely saját gyártmányaira szükséges: erre, azt hiszem bővebben fel kell nézni szükséges. Elég arra a tényre hivatkoznom, hogy 1848-ig Magyarországon nem volt monopoliom és azért Magyarország ép úgy mint Ausztria, illetőleg az osztrák kormány, nagyon jól ellátta magát azzal a dohánynyal, mely a gyártásra szükséges volt. Hozzáteszem még azt az egyet, hogy a t. kormány akkor is, mint legnagyobb vevő bizony számíthat arra, hogy soha zavarban nem lesz e tekintetben, hogy kapjon elegendő és pedig első sorban minél jobb dohányt.

Előmozdítottunk ezáltal hathatósan a külkereskedelem és előmozdítottunk a jó minőségre való művelés, mert épen a szabad verseny kényszerítene rá a termelőket, (Ugy van! balfelől) hogy minél jobb minőségre törekedjenek, míg most a verseny ki lévén zárva, nincs semmi, a mi őket arra buzdíthatna.

— Oh igen! — Az új magazinokat olvassuk. De nem szabadkozom villegiatúrát tanulással elrontani, ha ugyan az olvasás alatt azt érti.

— Hát Schakspere, Dante és Ruskin mit csinálnak? — kérdé Lord Lorraine.

— Hiába fáradsz, maga soha sem szereteti meg velem a tanulást, — mondja Charmian régi önféjűségével. Vegyen olyanak a miyennek talál — „egy örült Clytia, kinek a nap elvette az eszét” — Zsuzsa napraforgónak nevez, és nem találom rossz gondolatnak. A napfényben sűtkézni tétlenül — ez az én fogalmam a tökéletes boldogságról.

— Nekem nem az, — válaszol Lord Lorraine nyugodt hideg hangon. És Coventry kisasszony minek nevezi magát? — kérdé.

— En vadrózsának nevezem, mondja Charmian nevetre, s egy cseresznyét téve szájában.

— Olyan megközelíthetetlen, akaratos töviszék között levő rózsabimbó? — kérdé Lord Lorraine.

— Ot nem lehet akaratosnak nevezni, — mondá Charmian. — Inkább hasonlít a szerény ibolyához vagy az erdei kökörcsényhez.

A cseresznyéket tartalmazó zöld levelet a kezeibe teszem, s elszaladok. A következő pillanatban szégyellem magamat; — Lord Lorraine egy ügyetlen szegénylős gyermeknek képzelhet, ha ugyan gondol rá. — De nem úgy néz ki, mint ha reám vagy állászeremeteségemre gondolna, midőn néhány perc múlva a bokrokon keresztül átkandállok.

Még mindig le s fel sétálnak egymással beszélgetve; de a Lord Lorraine barna arca tele van szenvedélyes felindulással, amint Charmianra néz, a Charmian arca az élénkebb pirosz, s szemében oly

Válság Franciaországban.

A francia köztársaság kormányában kitört válságról az alábbi újabb távirati tudósításokat közölhetjük:

Páris, nov. 28. Minthogy az elnöki üzenet csütörtökre van bejelentve, a kongresszus alkalmassint pénteken ül össze Versaillesben. Később, hogy előbb az összes republikánus pártok tartanak-e közös konferenciát. Már pedig, ha megegyezés nem jön létre közöttük, úgy még jelölt kerül szavazás alá, még pedig Ferry, Floquet, Freycinet és a jobboldal jelöltje, Dompierre d'Hornoy tengerész. A kamara folyosóin ma megjelent Deroulède s kijelentette, hogy Ferry megválasztása esetén a hazafias liga kivonul az utcákra s megakadályozná a Versaillesből hazatérő Ferry bevonulását az Elyséebe; legalább ötvenezer ember kész öt követni, ha kell életét is kockáztára téve. Oroszország is elfogad minden jelöltet Ferry kivételével, a ki Bismarck eszköze lenne.

Páris, nov. 28. Grévy egy Reuviel folytatott beszélgetése közben ugyan még beszélt lemondásáról, de nem akarja tűrni, hogy azt mondassák, mintha őt elkergették volna. Grévy aztán kiemelte, hogy a vidékről érkezett hírek rá nézve kedvezők. Sajnálatos, hogy a dolgot ennyire elhamarkodták. Ezután iparkodott Rouviert rábírti, hogy a kabinetet más alapokon alakítsa meg. Rouvier azonban határozottan kijelentette, hogy ilyesmire rá nem vehető. — Ezzel a tanácskozással véget ért.

Grévy akar ugyan a kamarához üzenetet küldeni, de nem pusztá lemondását: Rouvier azonban tiltakozó vagy magyarázó üzenetet nem akar a kamara elé hozni. A közvélemény nagyon zokon vesszi, hogy a Rouvier-kabinet visszaállításáról szóló dekretum nem jelent meg a hivatalos lapban és hogy a válság megoldása elhúzódik, — minthogy az elnök vonakodik azonnal lemondani. Grévy ismét igen határozottan mutatkozik s még tegnap így nyilatkozott: „Hadd tudják meg, hogy az idő és a körülmények ura vagyok. A köztársaság és az ország java érdekében fogok cselekedni.”

Páris, nov. 28. A jobb oldal második szavazáskor hajlandó Ferryre szavazni, mert az ő megválasztása zavargásokat idézhet elő, mit a királypártiak maguk javára szakmányolhatnak ki.

Páris, nov. 28. A „Justice,” „Paris” és „Radikal” pártolják Floquet jelöltségét. A „National” Freycinet mellett van. Aréne a „Matin”-ban tegnap Ferry mellett emelt szót. A „Rep. Française” Freycinet ellen polemizál, abból a főtévesből indulva ki, hogy a főharoz Ferry és Freycinet között lesz. A forradalmi központi bizottság népgyűlése egy határozati javaslatot szavaz meg, mely Ferry jelöltségét a polgárhoborrá való provokációnak mondja.

Pénztézet üzelmei.

A Budapesten szétugrasztott hitelszövetkezet szédeléseiről furcsa dolgokat derít ki a vizsgálat.

A károsultak csaknem kivétel nélkül az alsóbb osztályokhoz tartoznak, kik végszükségben fordultak az intézethez. A sok körül megemlíthetjük Weisz István pályázót, ki Vámos-Gyűrkől jött az intézetnél befizetett pénzét visszakövetelni. Ezt a szegény embert azzal utasították el, hogy csak

hat hó múlva juthat kölcsönhöz. Hasonlóképp járt Balog Ferencz kazánkovács, kit az „igazgatóság” nyomtatott levélben figyelmeztetett, hogy a részleteket előre fizesse meg, mert csak így juthat kölcsönhöz.

A hitelszövetkezet mineműségéről különben maguk az alapszabályok nyújtanak legvilágosabb képet. A sok hangzatos frázis közül elég fölemlíteni, hogy a szövetkezet tagjainak nem csak pénzkölcsönt igér, hanem „olcsóbb és jobb nyers anyagok, iparcikkek és élelmi szerek közvetítését, esetleg hitelben is”, továbbá „a szövetkezet közvetíti tagjainak ama szándékát, hogy egy tag halála esetén a többi tag az elhaltak özvegye és árvái számára segélypénzt ad össze.”

E hangzatos ígéretekkel több mint 13,000 darab részvényt sikerült elhelyezni. Az ügynők válságos hajszát rendezték a szegény emberek, mert minden részvény után 50 kr provízió illette őket a szövetkezet részéről, a belépő tagtól pedig 1 frtot szedtek el a közvetítési díj címén. Némelyik ügynök — például Fuchs Márton — naponta 15—20 frtot keresett ily módon.

Sokan azt panaszkodták, hogy teljesen kifizetett részvényeiket vonakodott az igazgatóság visszaváltani. A legterhelőbb vádat azonban egy Honig Károly nevű pécsi lakos emelte. Ezt a szerencsétlen embert megtették pécsi főügynöknek és megbízták kliensek szerzésével. Honig, ki vagyonos ember volt, egész buzgalommal fogott tennőjéhez. Iradát nyitott és a pécsi lapokban közölte, hogy előnyös és olcsó kölcsönhöz tud közvetíteni. Mitán nemcsak a fővárosban van igen sok ember, a ki pénzhez óhajt jutni, Honig rövid idő alatt 200-nál több tagot gyűjtött.

Ezek a jámbor vidékiek hűségesen lefizették a tagéagi és egyéb díjakat, s aztán váltót nyújtottak be leszámítolás végett. Honig a befolyt pénzeket a váltókkal együtt elküldte az igazgatóságnak s várta ezutóbbi leszámítolását. Gyurgyik és társai azonban tudni sem akartak kölcsönadásról. Az idő telt és egyetlen pécsi tag sem kapott pénzt. Ezek aztán annyira feldühödtek, hogy Honigot a saját irodájában ostrom alá fogták. A szegény ember megrémült s hogy a botránynak elejét vegye: több félnek a saját zsebéből adott pénzt.

Ily módon teljesen tönkre jutott, s hogy lelkesedése tetőpontra hágjon: az általa beküldött váltókat sem tudta visszacserezni az intézettel. Vagy elveszték azok, vagy valahol értékesítette az igazgatóság, a mi ugyan alig hihető, mert a Gyurgyik hitelszövetkezet által forgatott váltókra egyetlen pénzüntézet s m adott egy krt. is.

Mikor Honig látta, hogy se pénz, se váltó: fölmentett tett az igazgatóság ellen Valószínű, hogy ez a fölmentés, mint tényleg a btk-be ütköző cselekményen alapuló, birta az ügyészséget a közbejegzésre.

Tordai levél.

1887. nov. 26.

Városházra az a képtelen hír szál long, hogy az állami polgári leány iskola munkatanítói állására I. E. kisasszony volna a befolyásosabbak által kijelölve, s hogy a kisasszony be is látogat Kolozsvárra a képezdebe, hogy díszes állásához oklevelet nyerhessen.

Nem vagyunk képesek hitelt adni annak, hogy egy tapasztalatlan kezdő foglalhasson állást ezen szépintézetnél, melyben nevezett kisasszonyhoz hasonló képzettségű nővédek is vannak, s hol a több éveken át dicsőrelesen szolgáltának is nehézségekkel kell megküdeniök.

Lelekükből oshajtuk ugyan, hogy E. kisasszony mint kezdő kisebb iskolánál állást nyerjen s fokról-fokra a legmagasabb nevetve rázom fejemet. És nem is vágyom ösmerni senkit. De a te arczképet szeretnéd látni.

— Valahogy úgy igazítjuk a dolgot, hogy meg lásd — mondá Charmian, ki mindig kész az ilyen vállalatokra. — Lássuk, — folytatá — mi van ma? — hétfő.

Vajjon Jack barátodnak mi dolga van holnap. — En bizony nem tudom, — valószínűleg át jön a kertbe, leheveredik a fűbe, s a hőség ellen panaszkodik.

Charmian halgat néhány percig, tervek szöve munkás agyában. — Meg van a kiáltá végre. Te és én kirándulást teszünk Londonba. Zsuzsa, milyen mulatság lesz az nekem, megmutatni neked mindent ami látni való. Azok között a kik engem érdekelnek senki sincsen a városban — Purefoy néni Biaritzban van, Lord Lorraine lement Old Knowesbe, s az L'Estrangerek mind Norvégiában vannak. Egy hotelbe szállhatunk, és Jack ur mindennap eljöhet a városba, hogy kísértünk legyen. Ugy-e pompás lesz?

— De Charmian, hát ők mit fognak mondani? — Édesem, ők soha sem tudják meg. Incognitoba megyünk.

— Meglásd, hogy megtudják. — Nem azok: Hiszen én Párizban kétszerte merészebb dolgokat cselekedtem — és senki sem tudta meg! Ha ügyesen igazítjuk a dolgot, senki sem tudhatja meg. Nem tudod te azt elképzelni, hogy London milyen nagy hely; száz esztendőig is el lehet benne azokkal az emberekkel akiket ösmersz, a nélkül, hogy velük találkozzál.

Hallottam egy olyan emberről, a ki husz esztendőig lakott a mellék utcában, és a felesége soha sem jött rá, és azt gondolta, hogy férje a tengeren pusztult el.

lyeik emelkedjék föl; de Tordára nem hiánjuk, miután ez iskola szakképzett, munkedezett, teljesen gyakorolt tanítónő érdem. Szeretjük tehát hinni, hogy a szállongó hír csak kacsa!

A befolyásosabb egyének felől senki sem teheti föl, hogy ezen szépintézet munkatartásának, vagy kezdő tanonokai helyének tartanak, s bár protekció lehet és sokakra néz talán üdvös is; de oly időben, midőn minden állásnak személyi apasztás s a jelesebbek kiválasztása és alkalmazása van napi renden: mindenkinél át kell már valahára látni azt: hogy a minden oldalon igénybe vett állam nem oly áldott fejtőstében, mely mellé szükség lenne fejő leányokat is szegődtetni!

Nyilvánosság elé ez ügyet a nevelés érdekében, s csak is azért hoztuk: hogy egy czáfolat, mint kőszabirt fuvalja le a napirendről, s hogy azon óhajunknak adjunk kifejezést, miszerint egy minden tekintetben kipróbált és megelémedett egyénnel legyen ezen szép intézet munkatartónői állása betöltve!

Több szűlő.

Városi ügyek.

Képviselői közgyűlés.

A városi bizottság tegnap d. u. folytatta az 1888. évi költségvetés részletei tárgyalását s a hosszú viták miatt ezután sem tudta befejezni Előkölt br. Jósika főispán, a tanács teljes számmal jelen van s a városatyák is ezuttal nagyobb érdeklődést tanúsítottak.

A napirend megkezdése előtt Nagy I. terjesztette elő tegnap már jelzett interpellációját a Mátyás-szobor tárgyában. A polgármester erre előadta, hogy mi történt a szoborgyűjtés dolgában, amiből kiderült, hogy a szoborra már eddig mintegy 2400 ft. gyűlt össze, s a várostól még remélhető 400 ft.

A közgyűlés a polgármester azon kijelentését, hogy a szobor-bizottságot a fogja szőlíteni, hogy működéséről tegegyen jelentést, tudásul vette.

Ezután áttér a közgyűlés a költségvetés egyes kiadási tételei tárgyalására. Mindjárt a 2. tétel (tisztviselők fizetése) egy kis vitát keltett. Az elnök főispán ugyanis fölkeri a tanács tagjait, hogy a tétel tárgyalása alatt hagyják el a közgyűlést, a mit azok nyomban meg is tettek; dr. Groisza felszólalására, aki azt teszi, hogy a tétel által a tisztviselők nincsenek érdekelve, mivel nem a fizetést megállapításáról van szó, hanem csak a dezertről, a közgyűlés a tanács tagjainak jelenlétébe belegegyezik, mire azok visszatérnek.

A tételhez első szót Nagy Lajos ajánlja a fizetési többletet törölni, min szerinte a fizetések még nincsenek megállapítva. Hasonló véleményben van Barcsi S. is.

A főispán utal arra, hogy a fizetési emelésé elvileg már elhatározott tény, mi tavaly elhatározta ezt a közgyűlés, sőt állomásnál meg is állapított az emelés nagysága; különben is a szabályrendelet javaslat is készen van már s rövid idő alatt tárgyalásra kerül a sor; a fölemlített illetőleg nyolcven fölemlendő fizetések fölterelől tehát a költségvetés keretében gondoskodni.

Erre a közgyűlés alig egy-két tag vételével elfogadja változatlanul a tételt.

Ezután még a tisztelődíjak, nyugdíjak, utasítási kiadások, utunkak, viznyok erősítése s a kulturális kiadások felől merült fel rövidebb — hosszabb beszélgetés.

Charmian nevet; de én nem tudok kedvében osztozni, legalább eleinte nem, az eszme olyan új előttem, s a kivitelezés levő akadályok oly nagyoknak tetszenek. Atyám Scot landba ment három napra; de itt van Owens Pleasant, és mit fog majd mondani?

— Nem mondjuk meg neki, bizáit Charmian nevetre. A városból sürgönyözzünk, hogy egy pár napig nem jöhetünk haza. Ő azt fogja gondolni, hogy valamely rokonomnál leszünk.

— De a sürgöny megijesztené Pleasantot.

— Annál jobb. Valóságos könnyebbülést fog érezni ha megtudja, hogy csak egy pár napig leszünk a városban.

— Kétkedőleg rázom a fejemet.

— Pompás mulatság volna, — válaszolom, ha nem volna olyan kivitethetetlen, de az akadályok legyőzhetetlenek.

— De én nem találom legyőzhetetleneknek, erősíté Charmian. Te sem fogod annak gondolni ha egyszer reá szánod magadat, hogy bátran szembe nézz velünk. Elvégre is, nem több, csak annyi, amit naponta ezeken csinálnak.

— De nem olyan emberek mint te, mondám aggályosan.

— Senki sem fogja tudni, hogy ki vagyok, tudod Zsuzsa éppen ez benne a tréfa! Az én barátaim mindnyájan vidékre mentek mulatni, vagy külföldre vannak, és mi azt csinálhatjuk a mi nekünk tetszik. És én jól ösmerek azokat a helyeket a hová téged vislek. Nem tartok azzal a Jankeával, a ki azt mondta, hogy London egy nap alatt bevégezi; de három nap alatt sok mindent megmutatok a mi látásra érdeme.

(Folyt. köv.)

1005. (3-3)

Hirdetmény.

A magyar-láposi takarékpénztár részvénytársaság.

20,000 frt alaptőkével,

a deési kir. Törvényszéknek 5518-887. polg. sz. a. hozott végzése, folytán a kereskedelmi társaságok jegyzékébe bevezetett, mai napon megkezdte működését.

Elfogad bármily összegű betéteket 6%-os kamatozás mellett és kölcsönököt ad jelzálogra vagy személyes hitelt a legelőnyösebb feltételek szerint.

Ezzel kapcsolatban az alapszabályok 10. §-ában irt követelmények terhe alatt felhívjuk a részvények tulajdonosait, hogy részvényeik névértékének 20%-át az eredeti részvények átvétele mellett f. év december végeig lefizetni sziveskedjenek.

Magyar-Lápos, 1887. november 22-én.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Sz. 2929-887. tkvi

1015 (1-1)

Árverési hirdetményi kivonat.

Az oklándi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Udvarhely megye törvényhatósági pénzalapja végrehajtásnak karácsonfalvi özv. Pünkösztől Mózesné Barabás Károli végrehajtást szenved elleni 300 frt kötelezettség és járuléka iránti végrehajtási ügyében az oklándi kir. járásbíró területén lévő H-Karácsonfalva községében és határára f-kvó a karácsonfalvi 77-ik számú tjkvben A f alatt foglalt s Pünkösztől Mózes és neje Barabás Károli a tulajdonosul bejegyzett 2. 3. 7. 15. 21. 22. 25. 26. 28. 33. 46. 37. 38. 39. 40. 44. 48. 51. és 53-70. rendsz. alatti ingatlanára az árverést 1412 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi február hó 9-ik napján délelőtti 10 órakor az oklándi kir. bíróság telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fogtak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át, vagyis 1412 frt 20 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Oklándon, 1887. október 12-én.

KASSAY,
kir. bíró.

Sz. 964-887.

1016 (1-1)

Arverési hirdetmény.

Krebold György és társai dedrádi lakos végrehajta óknak ifjabb Grun János dedrádi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtást ügyében a kérelem következtében a végrehajtási ár 400 frt kötelezettség és ennek 1885. évi február hó 28-ik napjától járó 6%-os kamatai 18 frt perbeli már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt 20 krt és a még felmúló költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §-a alapján és a 146 §-a értelmében a kolozsvári kir. törvényszék (a tekei kir. járásbíró) területén lévő a dedrádi 442. sz. telekjegykben fekvő alábbi ingatlanokra u. m.

Rendsz.	Helyrsz.	B-csár	Rendsz.	Helyrsz.	Becsár	Rendsz.	Helyrsz.	Becsár
		frt			frt			frt
3	900	49	16	6209	62	31	12764	14
4	1254	19	17	6451	32	32	12449	5
5	1745	10	18	7015	59	33	12633	18
6	2074	25	20	7830	27	34	12766	12
7	2142	22	21	7931	44	35	13106	3
8	2404	12	22	8119	9	36	134993	14
9	3097	6	23	8820	44	38	14019	40
	3098	3	24	9359	6	39	14730	30
10	4011	4	25	9401	14	40	15043	13
11	4009	14	26	10191	18	41	15459	24
12	4484	2		10192	5	43	15851	8
	4485	6	27	10571	9	44	16102	9
13	5499	46	28	10888	6	45	16321	7
14	5747	8	29	11218	15	46	16629	6
15	6062	18	30	11576	7			

ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül 1887. évi december hó 21-ik napjának d. e. 10 órája Dedrád község házába tűzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 100%-át, készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság telekkönyvi hatósága.

Tekén, 1887. október 7-én.

REINBOLD,
kir. bíró.

LESZÁLLÍTOTT
BOR ÁRAK:

Hegyaljai asztali bor kitűnő litere 40 kr.

Marosmenti " " " 30 kr.

Budai Sashegyi 70 cliteres üveggel 68 kr.

" " " 35 " 35 kr.

Boraim tisztaságáért felelősséget vállalok.

NOVÁK VICTOR,

944. 12-x

belközép-utca.

Tüzifa! Tüzifa! Tüzifa!

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy Horn Mór budapesti cég, a volt petroleum finomító gyár telepén, közvetlen a vasút állomás mellett

nagy tüzifa-raktárt nyitott,

s mindig nagy készletet a n. é. közönség rendelkezésére tart.

Jó minőségű nem usztatott száraz bükkfa:

4 köbméter a raktárban . . . 10 frt 50 kr.

A házhoz szállítva . . . , 11 frt 56 kr.

Megrendelések elfogadtnak:

Szepessy Ferencz urnál, Óvár Bástya-utca 4. sz. alatt. A fa megtekinthető:

Weisz Izsa, Papp Kristóf és Böckel Károly uraknál a főtéren.

Moldován Ferencz urnál, Szén-utca.

Péter József urnál Bel-közép utca.

Rzikovszky Lajos ur b.-magyar-utca sarkán.

Weisz József ur trenczin-tér.

Weinrich János ur hid-utca végén.

Tisztelettel:

FÜRST Lajos,

tüzlet-vezető.

999. (5-6)

Hatóságilag engedélyezett
VÉGEADÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, hogy ez 5 1/2 év óta fennálló

KIRÁLY és CSÁSZÁR

czég alatt folytatott

Divat-szővet, selyemmű, rumburgi vásznak, Chiffonok, futó és nagy szőnyegek, Paplan és Matrasz, szóval az összes raktáron levő áruk, az egymással szemben kötött társasági szerződés lejártá következtében a hatóságtól nyert engedély folytán ez év december hó 1-től készpénz fizetés mellett tetemesen lezártított végeadási árakban árusítottak el.

Midőn erre a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívok tisztelettel kérjük mig raktárunk teljesen el van látva árukkal, szükségletét a kedvező árakban beszerezni.

1010. (2-25)

tisztelettel:

KIRÁLY és CSÁSZÁR.

LEGOLCSÓBB ÁRAK!!

HOFER M. JÓZSEF
legujabb női-divats pipere-üzlete.

Kolozsvárt, özv. Dobál Izsákné-féle ház.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, hogy az őszi és téli időnyre legujabb divat s pipere cikkekkel személyesen Bécsben nagy bevásárlást tettem s üzletemet ingen szép választékban bel- és külföldi, a legujabb divat igényeinek megfelelő árukkal dúsan elláttam.

Különösen fölemlítendő, nagy választékban díszített és díszítetlen bársony plüch- és filz kalapjaim, a legujabb formák, mindennemű hozzávaló díszítések, selyem, bársony plüchek krimerek és tollprémek, díszítettek, bel- és külföldi francia virágok, csipkék, csipke kelmék, atlasz faille divat selyem- és bársony szalagok, reggeli dísz- és színházi fűdisek, fehérek és broschok. Mindennemű gyöngy ruha-díszítések, selyem- és csipke betétek, arcvédő fűtylak, rüschek, gallér és manchettek batist- és len himzések, függöny csipke kelmék, Tricot hárász derekak, genília- és hárász kendők, camaschenek, flanel- és filz alsó szoknyák. Díszes keresztelt párnák, hordköpenyek, selyem esőernyők és sok más elő nem sorolt tárgyak.

Ezekben kívül bátorodom muffokból, miederekből, színházi- és sirkoszorukból gyári raktáromat ajánlani.

Kalapok díszítését gyorsan és a legizélteljesebben eszközöltem. A nagyérdemű közönség b. partfogását ez időnyre is ké-ve kiváló tisztelettel 963. (14-x)

HOFER M. JÓZSEF.

Legujabb női pipere-raktár.

LÉVAI DESZÓ

bőrraktára Kolozsvárt, belhid-utca 8. sz.

Van szerencsém t. vevőim becses tudomására juttatni, hogy újabb és előnyös bevásárlások folytán

bőrru üzletemet

ismét dúsan és válassztékosan felszereltem és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindennemű bőrru és cipész-kelmékkel úgy nagyban, mint kicsiben és kivágásokban

az eddigieknél még jutányosabb árakban szolgálak.

Tudatni kívánom továbbá, hogy több vevőim által kifejezett kívánságuk engedve, elhatároztam üzletemet kész (richtolt) lábbeli-felső részekkel is felruházni s e célra sikerült a fővárosból

SZABÁSZT

megnyernem, kit üzletemben t. vevőim rendelkezésére tartok és elvállalok mindenemű cipő-felsőrészek elkészítését (richtolását) mérték szerint a legrovidebb idő alatt, a nélkül, hogy az elkészítési díjnál legeskeletyebb haszonra is számítsam minátn az üzletágot csupán csak t. vevőim kényelmére rendstem be. — Számítok a készletben levő (richtolt) felsőrészeknél minden külön haszon nélkül csak a anyag és munkadíjat számított.

Vidéki megrendeléseket is a legjutányosabban és leggyorsabban teljesítem szíves figyelmébe ajánlom továbbá nagy készletemet a legkitünőbb minőségű mellett jutányos árban számított.

FOBORÓKBÓL

u. m. lakkok, zergék, vikszos-bőrök, fleisch és Heyl-féle gyartmány stb., melyek tetszés szerint egy kötecs- mint darabonként, nem különben kivágásokban szolgálak.

883. (20-x)

LÉVAI DESZÓ.

Van szerencsém úgy a helybeli, valamint a vidéki n. é. t.-cz. közönségnek tudomására hozni, hogy az eddig Kolozsvárt

1918. (1-4)

CSAPÓ SÁNDOR CZÉG ALATT

fennállott üzletemet a Nemzeti Szálloda helyiségéből az

ev. ref. status palotájában

(rég. nagy-lábasház) áthelyeztem s azt egész ujonnan berendezvén, e hó 30-án

ORMÓS FERENCZ czég alatt

megnyitottam.

Teljes tisztelettel ORMÓS FERENCZ.

Munkát a hazai iparosnak!

FERENCZI IGNACZ

CZÍPÉSZ,

Kolozsvárt, a Főtéren.

809.

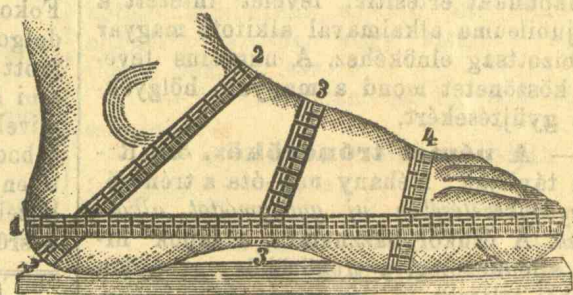
(15-x)

Elismert első és legnagyobb raktára.

Saját készítményei.

Főülmul minden behozott gyári munkát.

Kényelem, csín és tartósságával kizár minden versenzt!

Megrendelések minta-czipő vagy mérték után

pontosan és jutányosan felvállaltatnak.

Pontos rendelések azonnal teljesítettnek.

Mert csak úgy halad iparunk!